1&2 Samuelsbok:

Hovmod står for fall

Taler: Kåre Nordby
Tekst: 1 Sam 11-13
Dato: 06.09.2020

Saul ble salvet av Samuel til å bli Israels konge. Etter salvelsen står det om Saul i 1 Sam 10,9 at «*Gud forandret ham og ga ham et annet hjerte.*» Han hadde fått en ny måte å tenke på, fordi han hadde blitt salvet av Gud. Men Saul var en benjaminitt, den minste av de isralyttiske stammene (9,21). Derfor tenkte han om seg selv at han var uverdig.

I 1 Sam 11,2 leser vi at amoritterkongen Nahasj truer israelittene. Nahasj betyr slange. I Edens hage sa slangen til Eva: «Har Gud virkelig sagt…?» Han sår tvil. Nå er Nahasj ute og frister og skremmer Israels folk. Men den som har Gud som sin leder, han har alltid fred. Jesus sa: «*Hvor ofte ville Jeg ikke samle sammen dine barn, som en høne samler kyllingene sine under vingene, men dere ville ikke!*» (Matt 23,37). Og i Sal 23 står det: «*Herren er min hyrde, jeg mangler ingenting. Han lar meg ligge i grønne enger, og han leder meg til hvilens vann*». Når Jesus taler om den fred som han vil gi dere: Joh 14,27: «*Fred etterlater Jeg dere, Min fred gir Jeg dere. Ikke som verden gir, gir Jeg dere. La ikke hjertet forferdes. Frykt ikke*» (Joh 14,27). Det er Guds plan for oss.

Når Saul får høre om Nahasj sine trusler, får den nysalvede kongen et brennende hjerte for sitt folk, og han sender ut bud til hele Israel om at de skal samle seg til krig. Han ble fylt av en hellig vrede over tanken om at hans folk skulle gjøres til skamme (11,6). Israelittene var en «underdog», men fordi Gud var med dem, så fikk de seier. Gud bruker de som ingenting er, sånn at ikke æren skal tas vekk fra Ham. «*Gud har utvalgt det svake i verden, for å gjøre det som er mektig til skamme. […]* for at ingen skapning skal rose seg for Ham» (1 Kor 1,25-28). Når de går til krig og vinner, så gir Saul æren til Gud.

Så ble Saul gjort til konge og alle gledet seg. Men det er ikke langt mellom heder og hovmod. Hovmod kan defineres slik: Overdreven stolthet og selvhevdelse med ringeakt for andre. Samuel må derfor på nytt advare dem om følgene av å velge en menneskelig konge. For Gud hadde vært deres konge fram til nå, og Samuel hadde vært deres dommer. Og fordi han hadde tjent Gud uten korrupsjon, så spør han folket om han noen gang har tatt fra dem. Det hadde han ikke, fordi Samuel var ikke som kongene i de andre folkeslagene. Derfor skulle folket passe på at de tjente Gud av hele deres hjerte. Når vi vender oss til Gud og ber, forandrer Gud vårt hjerte. Det er å ydmyke seg og si at vi trenger ham.

Saul, han har vært konge i ett år, og det har gått bra, men etter to år skal de ut i strid igjen. De samler derfor sammen en hær. Så hadde de fått et beskjed om å vente til Samuel kom for å ofre brennoffer (10,8). Men fiendene var mange, og når Saul så at soldatene hans begynte å flykte, ble både de gjenværende soldatene og Saul redd (13,6-7). Saul satte egentlig sin lit til sin egen hær. Han stolte ikke på at Gud kan utfri på mirakuløst vis, derfor tok han selv og ofret brennoffer. Han tok på seg en tjeneste han ikke hadde og syndet.

Når Kåre og kona reiste ut som misjonærer i Kenya, så hadde de ikke mottatt nok støtte da de reiste. Men de stolte på at Gud ville gi dem det siste de trengte. Og etter en tid kom de pengene de manglet.

Men i Sauls tilfelle fikk ikke Guds vilje skje. For Gud hadde en plan for hvordan han ville utfri folket. Saul ble frarøvet sitt eget kongedømme på grunn av sin synd. Han mister velsignelsen (13,13-14). Saul stolte på seg selv, og ikke på Herren. Ingen avgud av stein eller tre eller menneskelig konge kan stå over Gud. Ingen menneske på jord kan ta ære for seg selv. Sal 111,10: «*Frykt for Herren er begynnelsen til visdom. God forstand får alle som følger den.*»

Det er også et angrep på Guds ords gyldighet i vår tid. Det er ikke vår oppgave å forandre på Guds ord eller ta oss lærerere som klør oss i øret. Det er hovmod, og det mest alvorlige utfallet av hovmod er fornektelse av Gud, av Guds frelse og at vi rettferdiggjør vårt eget liv som bra nok. Men vi kan ikke frelse oss selv. I andre religioner prøver de å frelse seg selv, men det eneste som kan frelse oss er Jesu stedfortredende offer. «*Det er ikke frelse i noen annen. For det finnes ikke noe annet navn under himmelen gitt ved mennesker som vi kan bli frelst ved*» (Apg 4,12).

Men Gud gir alltid nye sjanser. Derfor sa Samuel til folket at om de ville vende seg til Herren av hele sitt hjerte og tilbe ham, så skulle Han verne om deres folk (12,20-24). Og slik er det i dag også. Dersom vi bekjenner våre synder, da er han trofast og rettferdig og tilgir syndene.

SPØRSMÅL TIL ETTERTANKE

- Hvilke avguder strever du mest med å ikke tilbe og stole på akkurat nå?
- Kan du identifisere de falske løftene til den avguden og hvordan det faktisk ikke gir deg noe godt?
- Hvordan preges livet ditt av hovmod?
- Hvordan vil det se ut hvis du vende om til den levende Gud og tjener Ham alene?